№ 8 Յունվարի 25 (Փետրվարի 6) 1879 Յունվարի 25 (Փետրվարի 6) № 8

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլ, կէս տարվանը 6 րուբլ

—

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ

—

[illegible]
Тифлисъ. Редакція „Мшакъ"

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիւրակի և տօն օրերից).

—

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով

—

Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողին 2 կոպէկ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դառն ճշմարտութիւն.—Ներքին տեսութիւն. Նամակ Բագուից. Նամակ [illegible].—Արտաքին տեսութիւն. [illegible].—Խառն լուրեր.—[illegible].—Յայտարարութիւններ.—[illegible].

ԴԱՌՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

—

Թիւրքիայի հայերը անցեալ տարի սպասում էին իրանց հայրենիքի վերածնութիւնը Եւրոպայի ձեռքից: Բերլինի դաշնագրի 61-որդ յօդուածը խոստանում էր նրանց նոր կեանք շնորհել....

Բայց մինչև այժմ ի՞նչ ստացան հայերը. ոչինչ: Ընդհակառակն նրանց դրութիւնը վատացաւ, աւելի անտանելի դարձաւ:

Ահա այժմ ամեն կողմից մեզ հաղորդում են, և նոյն լուրերը կարդում ենք և օտարազգի լրագիրների մէջ, որ Հայաստանի հայ ազգաբնակութիւնը եկող գարնան պատրաստ է ցրուել, գաղթել ուր որ կը պատահի: Երևում է որ Թիւրքական և [illegible] քրդերի հարստահարութիւնը էլ չափ ու սահման չունի, Թիւրքաց վարչութեան պաշտօնեաների կողմից ժողովրդի վրա ներգործած ճնշումը հասել է անտանելի աստիճանի:

Բայց Հայաստանի հայերը չեն միայն որ պատրաստվում են գաղթել իրանց հայրենիքից, նոյն դիտաւորութիւնն ունեն և Հայաստանում բնակվող ասորին, մանաւանդ երկրագործ դասին պատկանող մահմեդականներն էլ:

Սրանից երևում է որ Հայաստանի բնակիչներից կրած անտանելի նեղութիւնները ընդհանուր են և նոյն աղբիւրից են ծագում: Երևում է որ գաղթականութեան ոգին հայոց յատկութիւն չէ միայն, այլ ծագում է աւելի խոր և ընդհանուր պատճառներից, որոնք կապ ունեն Թիւրքաց պետութեան ընդհանուր տագնապի հետ: Դա տեղական մի հիւանդութիւն չէ, ուրեմն, այլ սերտ կապ ունի պետական կազմուածքի ընդհանուր հիւանդոտ, ոչնչական դրութեան հետ:

Այդ տեսակ ցաւերի դէմ, ինչպէս բժշկականութեան մէջ, հարկաւոր է գործ դնել ոչ թէ տեղական, մասնաւոր հնարներ, այլ ընդհանուր, խիստ և արմատական միջոցներ:

Հասկացե՞լ է արդեօք Եւրոպան որ Թիւրքաց պետական մարմինը կատարեալ քայքայման պրոցէսի մէջ է գտնվում....

Կամայականութիւն պետական պաշտօնեաների կողմից, աւազակութիւններ վայրենի ցեղերի կողմից, պետական հարկերի չափից դուրս բարձր լինելը, ընդհանուր չքաւորութիւն ամբոխի մէջ, շատ տեղերում սով և հիւանդութիւններ, ճանապարհների պակասութիւնը, կրթական բացակայութիւնը, բնութեան հարստութիւններից օգուտ քաղելու անկարողութիւնը դումարների պակասութեան պատճառով, պետական արժէքների հսկայ և անժամանակակից լինելը, քաղաքացու անձնական և կայքի անապահով լինելը, պետութեան գեկը ձեռքում բռնող բարձր պաշտօնեաների վարչական անընդունակութիւնը, նրանց գեղխ և անբարոյական կեանքը, ամենքի կաշառակերութիւնը, իրաւունքների անհաւասարութիւնը օրէնքի առջև, վերանորոգութիւններ երկրի մէջ մտցնելու կառավարութեան անընդունակութիւնը և նրա դէպի ամեն նորութիւններ զզվանքը մահմեդական կրօնի ֆանատիկոսութեան պատճառով,—ահա՛, մի քանի լոյս գծերով, Օսմանեան պետութեան տնտեսական և վարչական մութ պատկերը....

Եւ դեռ գտնվում են քաղաքականութեան մէջ միամիտ, կամ մարդկութեան առջև յանցաւոր դիպլոմատներ, որոնք խօսում են՝ Թիւրքիան որպէս մի [illegible] պահպանելու անհրաժեշտութեան մասին:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԻՑ

—

12 յունվարի

Նաւթի պատճառով Բագուն դարձել է երկրորդ Կալիֆորնիա, [illegible]

[illegible]